ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Μαριάννα Τζιαντζή

Άγνωστο παραμένει το πρόσωπο της νεκρής έφηβης, όπως άγνωστη είναι και η ζωή της. Όμως ο δολοφόνος της μας είναι πολύ γνωστός, και ας μην ξέρουμε ούτε όνομα, ούτε φάτσα. Τον αφουγκραζόμαστε, τον βλέπουμε να πολλαπλασιάζεται...

Παραδόθηκε πριν λίγες μέρες στην αστυνομία ο κρεοπώλης που είχε σκοτώσει μια 13χρονη τσιγγανοπούλα στην Άμφισσα. Ένας θάνατος που θυμίζει παραγγελία ποιητή καθώς η σφαίρα βρήκε το παιδί «μέσα» στον καταυλισμό, την ώρα που χόρευε. *«Τα πουλιά τα βρίσκει ο Χάρος στο φτερό»*, έτσι λέει το τραγούδι. Ανατριχίλα προκαλεί η υποδοχή του δολοφόνου από μερικούς πολίτες της Άμφισσας, που είχαν συγκεντρωθεί έξω από το δικαστικό μέγαρο της πόλης και καταχειροκρότησαν τον ένοχο. Σαν να έλεγαν *«καλά της έκανε»*.

Εξίσου ανατριχιαστικές ήταν και οι τηλεοπτικές δηλώσεις του δικηγόρου του κρεοπώλη, ενός γνωστού και από τις τηλεοπτικές εμφανίσεις του ποινικολόγου, που ισχυρίστηκε ότι ο πελάτης του *«βρέθηκε σε λάθος τόπο, σε λάθος χρόνο»*, χωρίς όμως να προσθέσει ότι στο χέρι του κρατούσε «λάθος όπλο», δηλαδή καραμπίνα αντί για νεροπίστολο, και ότι σημάδευε σε λάθος κατεύθυνση.

Στην πραγματικότητα, σε λάθος τόπο, σε λάθος εποχή, σε λάθος φυλή γεννήθηκε η 13χρονη Γιαννούλα Καραχάλιου.
Και το πλήρωσε.

> ***«Οι γύφτοι είναι πληγή», λένε πολλοί, όμως πληγή για τους Ρομά –και όχι μόνο– είναι η ίδια η ζωή τους***

Η ιστορία αυτή έχει αρχίσει να ξεχνιέται. Όπως ξεχάστηκε μια μικρή λεπτομέρεια από την κηδεία της, όπως την κατέγραψε το ρεπορτάζ μιας εφημερίδας. Ναι μεν το κοριτσάκι

θάφτηκε σε ένα μικρό λευκό φέρετρο, όμως δεν υπήρχαν χρήματα για νεκροφόρα κι έτσι η σορός μεταφέρθηκε μέχρι το κοιμητήριο με ένα ανοιχτό ημιφορτηγό, σαν το Ντάτσουν που πριν 14 χρόνια διέσχιζε το στίβο του ΟΑΚΑ, στην τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, φορτωμένο καρπούζια. Αληθινά καρπούζια, με σάρκα κόκκινη σαν το αίμα.

Τότε έπεσαν θυελλώδη χειροκροτήματα.

Πολλοί εγκωμίασαν το χιούμορ και τη φαντασία του χορογράφου-σκηνοθέτη, όμως τώρα αυτού του είδους τα χάπενινγκ μας τελείωσαν.

Ένα ημιφορτηγό λοιπόν, γιατί *«και ο θάνατος είναι ένα έξοδο»*, όπως ειπώθηκε. *«Ένα έξοδο»,* ο θάνατος μήπως όμως και η ζωή δεν είναι ένα έξοδο, καθημερινό και συχνά δυσβάσταχτο, για εμάς που δεν ζούμε σε καταυλισμούς;

Όπως πολλοί σωστά παρατήρησαν, πέρασαν μέρες μέχρις ότου η τσιγγανοπούλα αποκτήσει ονοματεπώνυμο —στα επίσημα ΜΜΕ τουλάχιστον. Ήταν η *«13χρονη Ρομά»* ενώ ακόμα και σήμερα εκείνος που της πήρε τη ζωή χαρακτηρίζεται *«ο 34χρονος επιχειρηματίας»* και όχι ο «χασάπης» (κυριολεκτικά και μεταφορικά).

Είναι ανέξοδη η θλίψη μας για τις μικρές Γιαννούλες που εκδηλώνεται μόνον όταν σκοτώνονται και όχι όταν δεν μπορούν να πάνε σχολείο, όταν από νήπια βγαίνουν/τις βγάζουν στη ζητιανιά, όταν γερνούν πριν την ώρα τους. Καλές είναι οι «γυφτοπούλες στο χαμάμ», αλλ’ όχι σε απόσταση αναπνοής από τα σπίτια, τα μαγαζιά, τα σχολεία μας.

«Οι γύφτοι είναι πληγή», λένε πολλοί συμπατριώτες μας που κατοικούν στην Αργολίδα, την Ηλεία, το Μενίδι, κοντά σε τσιγγάνικους καταυλισμούς. Και όσο πιο κοντά ζουν στους Ρομά, τόσο πιο δυνατά προφέρουν τη λέξη «πληγή». Μιλούν για κλοπές, εμπορία ναρκωτικών, ακόμα και πορνεία ανηλίκων. Όμως πληγή για τους Ρομά (και πολλούς μη Ρομά) είναι η ίδια η ζωή τους και η αδυναμία τους να την αλλάξουν. Πληγή ανοιχτή σαν τις ανοιχτές αποχετεύσεις που στέλνουν πολλά παιδάκια στο νοσοκομείο με ηπατίτιδα.

Είναι περιττό να τεντώσει κανείς το δάχτυλο και να μιλήσει για την ευθύνη της κοινωνίας ή να επιχειρήσει να συνθέσει το ψυχογράφημα του δολοφόνου.

Η κοινωνική και πολιτική καθυστέρηση, όπως την εκφράζουν και τα χειροκροτήματα στην Άμφισσα, διαποτίζει και τους νοικοκυραίους και τους Ρομά. Και τους νομοταγείς και τους περιπτωσιακά ή συστηματικά παραβατικούς.

Αγνωστο είναι σε εμάς το πρόσωπο της νεκρής έφηβης όπως άγνωστη είναι και η ζωή της. Όμως ο δολοφόνος της μας είναι πολύ γνωστός, και ας μην ξέρουμε ούτε το ονοματεπώνυμο ούτε τη φάτσα του. Τον αφουγκραζόμαστε, τον βλέπουμε να πολλαπλασιάζεται, να μην τον ξορκίζουν οι αντιρατσιστικές κορόνες μας. Και τα χειροκροτήματα της ντροπής αντηχούν όλο και πιο συχνά... όπως άλλωστε και οι φιλο-μνημονιακές κοινοβουλευτικές ψηφοφορίες της ντροπής.

Δημοσιεύθηκε στο ΠΡΙΝ, 17.6.2018